

Majandusaasta aruanne

AS HANSABUSS

Majandusaasta algus: 1. jaanuar 2022. a
Majandusaasta lõpp: 31. detsember 2022. a

Registrikood: 10230847

Aadress: Paavli tn 6
10412 Tallinn
Eesti Vabariik

Telefon: +372 6 279 080

Faks: +372 6 713 269

E-mail: info@hansabuss.ee

Interneti kodulehekülg: www.hansabuss.ee

Põhitegevusala: Reisijate vedu bussidega

SISUKORD

TEGEVUSARUANNE	3
KONTSERNI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE.....	9
KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE.....	9
KONSOLIDEERITUD BILANSS	10
KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE.....	11
KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE	12
LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE	13
Lisa 1 Üldine informatsioon.....	13
Lisa 2 Raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted	15
Lisa 3 Müügitulu	24
Lisa 4 Tegevuskulude sihtfinantseerimine	24
Lisa 5 Müüdnud kaupade ja teenuste kulud	24
Lisa 6 Turustuskulud	25
Lisa 7 Üldhalduskulud	25
Lisa 8 Personalikulud	25
Lisa 9 Muud äritulud	25
Lisa 10 Muud ärikulud	26
Lisa 11 Finantstulud	26
Lisa 12 Finantskulud	26
Lisa 13 Raha ja raha ekvivalendid	26
Lisa 14 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	26
Lisa 15 Ettemaksed	27
Lisa 16 Varud	27
Lisa 17 Pikaajalised nõuded	27
Lisa 18 Laenunõuded	27
Lisa 19 Materiaalne põhivara	28
Lisa 20 Immateriaalne põhivara	29
Lisa 21 Laenukohustised	30
Lisa 22 Muud võlad	32
Lisa 23 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	32
Lisa 24 Kasutusrent	32
Lisa 25 Omakapital	33
Lisa 26 Tingimuslikud kohustised	33
Lisa 27 Tehingud seotud osapooltega	34
Lisa 28 Lisainformatsioon kontserni emaettevõtte kohta	36

TEGEVUSARUANNE

Hansabuss AS-i kontsern

Hansabuss AS-i kontserni kuuluvad: emaettevõtte Hansabuss AS ning tütarettevõtted Hansa Bussiliinid AS (osalus 97,46%), Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%), Samat AS (osalus 95,1%), AIPS SIA (osalus 100%), Bauskas AO SIA (osalus 100%) ja Tukuma Auto SIA (osalus 100%) ning viimase tütarettevõtte Tutransauto SIA (osalus 100%) ja Ludzas ATU SIA (100%).

2022. aastal avaldas kontserni majandustegevusele tugevat mõju Venemaa poolt Ukraina vastu algatatud sõda, millest tulenevalt kasvasid sisendkulud. Hüppeliselt tõusid maailmaturu kütuse hinnad nii diiselmootori kui maagaasi CNG osas, mille hinnamuutused olid vastavalt ca 74% ja 217%. Enim mõjutas see avaliku teenindamise lepingu alusel teenindatavaid liine ja töötajate veo teenust, mis moodustasid meie põhitegevusest üle 80%. Tavapärastelt toimus avalike liinide lepingute veotariifi indekseerimine kas üks või kaks korda aastas vastavalt lepingus sätestatult indekseerimise metoodikale. Tulenevalt drastilisest hinnatõusust ei katnud indekseerimine ära tõusnud muutuvkulusid või need oleks hüvitatud liiga pika viitega. Taotlesime koos teiste vedajatega Transpordiametilt kütusehinna erakorralist toetust tegevuse jätkamiseks. Vastav taotlus rahuldati I ja II kvartali osas vaid osaliselt. Jätkusuutliku veoteenuse nimel jätkusid läbirääkimised indekseerimise osas ning nende tulemusena jõuti kokkuleppele uutes kvartaalsetes lepingute indekseerimise tingimustes, mis kajastaks majandusmuutusi kiiremini ja õiglasemalt. Kokkulepe rakendus tagasiulatuvalt alates III kvartalist 2022. Eeltoodud positiivne muudatus oli kindlasti oluline Hansabussi kontsernile ja kogu sektorile.

Paralleelselt kütuse hindadega tõusid varuosade hinnad, halvenes nende saadavus ning pikenesid tarneajad, millest tulenevalt olime sunnitud leidma alternatiivseid lahendusi või korraldama enda tööprotsesse ümber.

Sõda Ukrainas mõjutas tugevalt ka turismisektorit. Kogu kontsernis vähenes City Touri *hop-on-hop-off* teenuse ja juhuveoteenuste maht, kus tellimuste arv ei olnud tavapärane, välituriste sisuliselt ei olnud ja kruiisilaevade teenindamist praktiliselt ei toimunud.

2022. ja ka tuleval aastal avaldas ja avaldab majandustulemustele mõju üldine majanduskeskkond, mis mõjutab transpordiettevõtteid läbi töötasude suurenemise ja baasintressi Euribor järsust tõusust tekkinud täiendav intressikulu. Töötasude järjepidev kasv, sh bussijuhtide töötasude muutused mõjutavad otseselt kontserni kasumlikkust. Samuti on kontserni finantsnäitajad sõltuvad riiklikult kehtestatud ja kehtestatavatest, äritegevusele suunatud meetmetest ning kehtivate avalike liinide indekseerimise tulemustest. Kõik intressikandvad kontsernivälised kohustused on seotud ajas muutuva eurosooni pankadevahelise baasintressiga Euribor, mille muutustega on seotud intressimäära tõusust tuleneva intressikulu kasvu risk. Kontserni ettevõtete müügitulu mõjutab ka turismisektori aktiivsus ja sesoonsus, kõrghooaeg on suvel ja madalhooaeg talvel.

Kontserni ettevõtteid osutasid 2022. aastal reisijateveo teenust 29 400 107 (2021: 19 002 263) euro eest. Tulud kõrvaltegevustest ulatusid 995 272 (2021: 787 607) euroni. Kontserni tuludest olulise osa moodustab tegevuskulude sihtfinantseerimise korras saadav toetus ühistranspordikeskustelt.

2022. aastal osaleti aktiivselt erinevatel avalikel ning erasektori liini- ja töötajate veo hangetel, mis on saanud kontserni peamiseks tegevussuunaks ja kus soovime kasvada. Investeeringud olid seotud eeltoodud tegevustega.

2022. aastal investeeriti materiaalsesse ja immateriaalsesse põhivarasse kokku 19 539 456 (2021: 7 961 829) eurot, sellest transpordivahenditesse 19 333 295 (2021: 7 789 445) eurot. Kontsern lähtub investeeringute tegemisel keskkonnasäästlikest põhimõtetest.

Kontserni keskmine töötajate arv 2022. aastal oli 545 (2021: 487) ja konsolideeritud palgakulud 12 338 894 (2021: 9 572 997) eurot.

Kontserni ettevõtete juhatuse liikmetele arvestati aruandeaastal tasusid kogusummas 472 091 (2021: 422 060) eurot. Nõukogu liikmetele 2021. ja 2022. aastal tasusid ei arvestatud.

Kontserni tegevust iseloomustavad suhtarvud olid järgmised:

	2022	2021
Võlakordaja	0,82	0,68
VALEM: KOHUSTISED / KOGUVARA		
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	0,84	0,88
VALEM: KÄIBEVARA/ LÜHIAJALISED KOHUSTISED		
EBITDA (eurot)	4 164 163	3 211 771
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		
EBIT (eurot)	196 104	230 667
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU JA TULUMAKSU		
Netofinantsvõlgnevused NET DEBT (eurot)	27 529 783	12 279 107
VALEM: INTRESSIKANDVAD VÕLAKOHUSTISED - RAHA JA RAHA EKVIVALENDID		
NET DEBT/EBITDA	6,61	3,82
VALEM: NETOFINANTSVÕLGNEVUSED/ KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU		
Võlateeninduse kattekordaja DSCR	0,94	1,03
VALEM: KASUM ENNE INTRESSIKULU, TULUMAKSU JA AMORTISATSIOONIKULU/ LAENUDE JA KAPITALRENDI LEPINGUTE GAARFIKUJÄRGSED MAKSED		

Hansabuss AS

Eesti juhtivate bussitranspordifirmade hulka kuuluv AS Hansabuss asutati 1996 aastal. Hansabuss AS tegeleb avaliku liiniveo lepingute alusel ja kommertspõhimõttel reisijateveoteenuste osutamisega ning *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooni teenuse City Tour opereerimisega Tallinnas. Lisaks pakutakse laiapõhjalist reisijate juhuveo teenust nii siseriiklikult kui rahvusvaheliselt. Samuti pakutakse töötajate veo teenust Harju- ja Virumaal. Lõppenud majandusaastal teenindas ettevõtte reisijaid ca 215 sõidukiga. Ettevõtte töötas aastalõpu seisuga töö- ja käsunduslepingutega kokku 317 inimest.

Ettevõtte konsolideerimata müügitulu oli 16 700 881 (2021: 9 918 990) eurot, millest tulu bussitransporditeenuste müügist moodustas 15 689 802 (2021: 8 547 757) eurot. Hansabuss AS müügituludest 16 035 273 (2021: 9 425 805) eurot moodustasid tulud Eestis.

2022. aastal investeeriti põhivahenditesse 11 941 005 (2021: 6 806 599) eurot, sellest veeremisse 11 913 506 (2020: 913 675) eurot.

Alates 01.juunist 2022 teenindab Hansabuss AS uue lepingu alusel Viimsi valla siseliine ning alates 13.juunist Lääne-Virumaa avalikke liine. Lepingute pikkus on 8 aastat ja maht vastavalt ca 0,7 ja 2,8 miljonit liinikilomeetrit aastas. 01.septembrist 2022 alustas Hansabuss AS Lääne-Harju valla siseliinide teenindamist. Lepingu pikkus on 5 aastat ja maht ca 0,4 miljonit liinikilomeetrit aastas. Lisaks eelnimetatutele teenindas Hansabuss AS 2022. aastal avaliku liiniveo lepingute alusel Harjumaa Edela ja Lääne suuna, Rakvere linna, Keila linna, Rae valla, Kose valla, Kohila valla ning Harku valla avalikke liine.

2022. aasta detsembris lõppes Harjumaa Edela suuna avalike liinide teenindamise leping. Bussid, mis teenindasid Edela suuna liine, leidsid kasutust muude teenuste osutamisel. Sellest tulenevalt ei tekkinud ettevõttele seisvatest bussidest tulenevat kulu. Ka enamik bussijuhtidest eelistasid uue vedajaga lepingu sõlmimise asemel jätkata tööd AS-is Hansabuss, mis näitab, et oleme heaks partneriks ning soovitud tööandjaks.

2022. aasta augusti kuus lõpetasime tingituna konkureerivast tasuta ühistranspordist ja sisendkulude drastilisest kasvust kommertsliinide teenindamise Harjumaal.

City Touri hop-on-hop-off ja juhuveoteenuste maht oli 2022. aastal tugevalt mõjutatud sõjast Ukrainas. Tellimuste arv oli tavapärasest olulisemalt väiksem, välituristide sh kruiisituristide teenindamist peaaegu ei toimunud. Prognoosime, et kruiisilaevade teenindamise maht ning välituristide arv ei taastu ka veel 2023.aastal.

Töötajate vedude teenuse tulu maht kasvas 2022. aastal 30%. Saime juurde mitu võtmeklienti täiendava aastase kogumahuga 175 000 km. Peamiselt erakorralisest kütuse kulust, kuid ka bussijuhtide palgakulu suurenemisest tingitud sisendkulude kasvust tulenevalt alustasime tellijatega läbirääkimisi tariifi muutuste osas. Keskmiselt tõusid selle tulemusena 2022. aastal tariifid 10-20%.

Kokkuvõtvalt kujunes 2022. aasta järgmiseks:

- käibekasv oli 70%
- teenuste maht kokku oli 11 miljonit kilomeetrit
- alustasime 5-e uue avaliku liiniveo hanke teenindamist
- avasime 95 uut liini
- läbisime täiendavalt 2,5 miljonit uut liinikilomeetrit
- soetasime 71 uut bussi
- värbasime 90 uut töötajat
- loodi uus osakond Rakveres.

2023. aasta peamiseks eesmärgideks on:

- edukas osalemine avalike liinide teenindamise ja töötajate veo hangetel
- olemasolevate lepingute korrektne teenindamine ja mahu suurendamine
- juhuveo sõitude mahu kasvatamine 15%.

Sektoris valitseb üldiselt bussijuhtide puudus, mis tulevikus kasvab veelgi tulenevalt olemasolevate bussijuhtide vanusest ja pensionile minekust. AS Hansabuss näeb, et peame õpetama välja uusi bussijuhte ning nende töötasu Eesti keskmise töötasu tasemele, muutes bussijuhimeti rohkem populaarsemaks nooremaelaste seas. 2023.aastal alustame kursuste korraldamist esimesetele gruppidele, kus katame bussijuhtide väljaõppega seotud kulud ning mille läbi saame endale uusi tublisid kolleege.

AS Hansa Bussiliinid

AS-i Hansa Bussiliinid on AS Hansabussi tütarettevõtte, kelle põhitegevusalaks on sõitjate vedu bussidega. Sõitjaid teenindatakse avaliku liiniveo lepingute alusel, samuti riigisisestel kommertsliinidel. Teostatakse ka tellimusvedusid nii Eestis kui välisriikides. Ettevõtte osakonnad asuvad Tallinnas, Raplas, Viljandis, Võrus ja Kärklaskas.

2022. aastal jätkati teenindamist avaliku liiniveo lepingute alusel Rapla ja Võru maakonnas ning kuni lepingu lõppemiseni 31.mail 2022 Viimsi valla siseliinidel Harju maakonnas. Alates 01.jaanuarist 2022 alustati Hiiu maakonnas avalike liinide teenindamist. Lepingu kehtivus on 8 aastat ja lepinguline liinimaht ca 5 miljonit liinikilomeetrit.

2022. aastal oli ettevõtte müügitulu koos toetustega 7 480 721 (2021: 5 878 638) eurot, mis on 27,3% rohkem võrreldes eelmise majandusaasta tulemusega. Suurim osa tuludest moodustub liini- ning tellimusvedudest – kokku 7 042 416 (2021: 5 409 805) eurot. Tulud kõrvaltegevusest ulatusid 438 305 (2021: 468 833,00) euroni. Müügituludest 7 362 004 (2021: 5 800 446) eurot saadi Eestis.

Majandusaastal investeeriti põhivahenditesse 175 106 (2021: 1 375 622) eurot.

2022. aastal osales AS Hansa Bussiliinid edukalt Tartu maakonna avalike liinide hankel. 2022. aasta aprillis sõlmiti Tartu Ühistranspordikeskusega avaliku teenindamise leping, mille raames alustatakse 1. juulil 2023 Tartu maakonna avalikke bussiliinide teenindamist. Uue lepingu liinimaht on 4,32 miljonit kilomeetrit aastas. Veeteenust alustatakse 63 uue keskkonnasäästliku Iveco biodiisel bussiga, kogu investeeringu maksumuseks kujuneb 10 miljonit eurot. Leping kehtib kuni 30. septembrini 2028 ja tööd pakutakse uues avatavas Tartu osakonnas 100-le inimesele.

2023. aasta peamiseks eesmärgideks on:

- olemasolevate maakonna avalike bussiliinide lepingute teenindamine
- Rapla maakonna avalike bussiliinide teenindamise korrektne lõpetamine koos töötajate koondamisega 30. juunil 2023
- Tartu avalike liinide teenindamise alustamine
- kommertsliinide tulu kasvatamine
- hangetel osalemine
- aastakäibe kasvatamine 10 miljoni euroni.

Hansabuss Latvia SIA

Hansabuss Latvia SIA on AS Hansabussi tütarettevõtte, kelle põhitegevusalaks on riigisisesed ja rahvusvahelised reisijateveod ning hop-on-hop-off Riga City Tour linnaekskursioonide teenuse pakkumine Riias.

2022. aastal jätkati teenuse pakkumist kõikides peamistes tegevussuundades. Võrreldes eelnenud perioodiga kasvasid põhitegevuse tulud enam kui 107%. Jõudsalt kasvasid nii tellimus- kui ka töötajate veo tulud. Kõik töötajate vedude veohinnad said aasta jooksul tulenevalt kütusehindade muutusest korregeeritud. Oluliselt suurenes ka Riga City Tour teenuse tulu. Täiendavalt saadi tulu teenuste vahendamisest. Ettevõtte lõpetas majandusaasta positiivse tulemiga, mis ületas oluliselt planeeritud eesmärgi.

2022. aastal oli ettevõtte müügitulu 1 665 770 (2021: 802 032) eurot. Müügituludest 1 497 554 (2021: 768 255) eurot moodustasid tulud Lätis.

Seisuga 31.12.2021 ei vastanud Hansabuss Latvia SIA omakapital nõuetele ja 2022. aastal tegi Hansabuss AS täiendava sissemakse Hansabuss Latvia SIA positiivse omakapitali taastamiseks summas 150 000 eurot, millest 10 eurot on sissemakse aktisakapitali ja 149 990 eurot on ülekurs.

2023. aastal soovib Hansabuss Latvia SIA veelgi kasvatada töötajate vedude mahtu, osaledes jätkuvalt erinevatel hangetel. Täiendavalt plaanitakse laiendada bussipargi koosseisu nii turismiklassi kui ka City Tour busside näol. Eelkõige toimub nende busside väljaost, mida on juba pikaajaliselt renditud Hansabussi kontserni teistest ettevõtetest. Koostöö tõhustamiseks olulisemate Riia hotellidega Riga City Tour teenuse pakkumisel, on ettevõtte kaasanud eelneva töökogemusega vastava valdkonna müügispetsialisti. Kuigi Ukrainas jätkuv sõda mõjutab endiselt turistide voolu Balti riikidesse, annab Riiga planeeritud kruiisilaevade saabumine siiski märku valdkonna elavnemisest. Hansabuss Latvia SIA on süvendamas koostööd Läti Kaitsejõududega seoses võimaliku mobilisatsiooniga kaasneva transpordi korraldamisel regionaalse sõjaohu korral. Ettevõtte 2023. aasta käibekasvu eesmärk on 14%.

AS Samat

AS Samat on AS Hansabussi tütarettevõte, kelle.

2022. aastal oli AS Samat müügitulu 342 798 (2020: 375 544) eurot.

Ettevõtte plaanib 2023. aastal jätkuvalt pakkuda reisijateveo teenust Harjumaal ning osaleda ka uutel erinevatel bussiveo hangetel üle Eesti.

Tukuma Auto SIA kontsern

Tukuma Auto SIA on AS Hansabussi tütarettevõte, kes koos oma tütarettevõttega Ludzas ATU SIA osutab ühistranspordi teenust Jekabpilsis, Livani ja Preili regioonis, Tukumsi linnas ja maakonnas ning Ludzas. Tukuma Auto SIA tütarettevõtte Tutransauto SIA osutab reovee äraveo teenust.

Alates 01. juulist 2022 alustas Tukuma Auto SIA 10 aastase veolepingu alusel Jekabpilsis, Livani ja Preili regiooni teenindamist. Lepingu maht on 4 miljonit liinikilomeetrit aastas. Liinide teenindamiseks soetati 64 uut bussi ja investeringu kogumaksumus oli 7,5 miljonit eurot. Muuhulgas soetati 7 Feniks elektribussi ja 8 CrossWay gaasibussi, millega planeeritakse katta ca 25% lepingu mahust.

Tukumsis ja Ludzas pikendati veolepinguid veel üheks aastaks ja need kehtivad 2023. aasta lõpuni.

2022. aastal oli Tukuma Auto SIA edukas Talsi-Tukums regiooni liiniveo hankes (leping sõlmiti 1. jaanuaril 2023). Lepingu teenindamine algab 01.novembrist 2024 ja selle maht on 4 miljonit liinikilomeetrit aastas.

Tukuma Auto kontserni müügitulu oli 2022. aastal 5 003 411 (2021: 2 954 942) eurot.

Aastal 2022 Tukuma Auto jätkas liinivedu Tukumsis mahuga 1,1 mln km aastas ja Ludzas 0,6 mln km aastas. Aprillis 2023 sõlmitakse Talsi-Tukums regiooni teenindusleping, misjärel alustab ettevõtte ettevalmistusi selle täitmiseks sh busside tellimine ja Talsi esinduse rajamine. Ettevõtte osaleb aktiivselt ka uutel hangetel.

AIPS SIA

AIPS SIA on AS Hansabussi tütarettevõte, kelle tegevuseks pärast Bauska maakonna liiniveo lepingu lõppemist 31.juulil 2021 on busside rendile andmine Tukuma Auto kontsernile ja väikeses mahus väljapoole Hansabussi kontserni.

AIPS SIA müügitulu oli 2022. aastal 86 639 (2021: 1 678 842) eurot.

Bauskas AO SIA

Bauskas AO SIA on AS Hansabussi tütarettevõte, kes opereerib Bauska bussijaama.

Ettevõtte müügitulu oli 2022. aastal 422 403 (2021: 347 726) eurot. Põhiosa ettevõtte tuludest saadi bussijaama platvormitasudest. Lisaks saadi tulu müügipindade väljarentimisest, piletimüügi vahendustasudest ja muudest lisateenustest.

Kontserni tegevus järgmisel majandusaastal

Riskid, millega Hansabuss AS-i kontsern peab 2023 aastal arvestama on:

- Ukraina vastu algatatud sõda ja selle prognoosimatud mõjud
- kruiisiturism madalseisu jätkumine
- kõrge inflatsioon
- Euribori järsk tõus
- kõrged kütuse hinnad, mis puudutavad eelkõige tellimus- ja töötajate vedu ja Lätis avaliku liini vedu (alates sügisest)
- teenuste ja kaupade hindade jätkuv kallinemine ja tarneaegade pikenemine
- Eestis riigipoolse avaliku liiniveo eelarve alarahastus

Põhieesmärkideks 2023. aastal on aktiivne osalemine avaliku liini- ja töötajate veo hangetel, tõsta avalike- ja töötajate veo liinide teenindamise mahtu ning kasumlikkust läbi tööprotsesside automatiseerimise.

Pikemas perspektiivis on meie eesmärgid:

- kasvatada kasumlikult käivet avalikus liiniveos ning töötajate- ja juhuveos (saavutades 1/3 turust Eestis)
- olla bussitranspordis eestkõneleja ja kompetentsikeskus
- saada suurima mahuga liiniveo ettevõtteks Eestis
- olla TOP tööandja Eesti transpordi ja logistika sektoris
- areneda ettevõtteks, kus toimivad tugevad digitaliseeritud protsessid
- olla tellimusveos tänu tuntud kaubamärgile targa kliendi esimene valik Eestis
- kasvada Eesti suurimaks ja operatiivseimaks töötajate veo pakkujaks.

/Allkirjastatud digitaalselt/

Indrek Halliste

Juhatuse liige

KONTSERNI RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANNE**KONSOLIDEERITUD KASUMIARUANNE**

(eurodes)

	2022	2021	Lisad
Müügitulu	30 395 379	19 789 870	3, 4
Müüdud kaupade ja teenuste kulu	-27 314 887	-18 108 617	5, 8
Brutokasum	3 080 492	1 681 253	
Turustuskulud	-175 988	-146 307	6, 8
Üldhalduskulud	-2 921 524	-2 272 301	7, 8
Muud äritulud	259 687	1 037 030	9
Muud ärikulud	-46 563	-69 008	10
Kasum äritegevusest	196 104	230 667	
Finantstulud	30 798	44 650	11
Finantskulud	-683 808	-315 605	12
Aruandeperioodi kasum enne maksustamist	-456 906	-40 288	
Aruandeperioodi puhaskasum	-456 906	-40 288	
Emaettevõtte omanike osa puhaskasumist	-454 277	-53 664	
Vähemusosanike osa puhaskasumist	-2 629	13 376	

Lehekülgedel 13-39 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD BILANSS

(eurodes)

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>	Lisad
VARAD			
Käibevara			
Raha ja raha ekvivalendid	4 461 873	3 011 507	13
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	3 246 091	1 955 706	14, 27
Ettemaksed	408 453	533 246	15, 23
Varud	235 745	167 987	16
Käibevara kokku	8 352 162	5 668 446	
Põhivara			
Pikaajalised nõuded	1 722 962	1 826 234	17, 18, 27
Materiaalne põhivara	33 480 604	18 017 357	19
Immateriaalne põhivara	172 830	205 961	20
Põhivara kokku	35 376 396	20 049 552	
VARAD KOKKU	43 728 558	25 717 998	
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	5 922 813	4 145 205	21
Muud võlad	4 027 832	2 260 652	22, 23
Ettemaksed	3 047	3 803	
Lühiajalised kohustised kokku	9 953 692	6 409 660	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	26 068 843	11 145 409	21, 27
Pikaajalised kohustised kokku	26 068 843	11 145 409	
Kohustised kokku	36 022 535	17 555 069	
Omakapital			25
Vähemusosalus	231 438	234 067	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital			
Aktiivakapital nimiväärtuses	76 800	76 800	
Kohustuslik reservkapital	7 680	7 680	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	7 844 382	7 898 046	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-454 277	-53 664	
Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	7 474 585	7 928 862	
Omakapital kokku	7 706 023	8 162 929	
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	43 728 558	25 717 998	

Lehekülgedel 13-39 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD RAHAVOOGUDE ARUANNE

(eurodes)

	2022	2021	Lisad
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (-kahjum)	196 104	230 667	
Korrigeerimised:			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	3 982 071	2 995 023	19, 20
Kasum (kahjum) põhivara müügist	-15 012	-13 917	9, 10
Kasum (kahjum) põhivara mahakandmisest	9	360	
Muud korrigeerimised	3 860 892	1 320 401	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-1 116 627	-1 286 917	
Varude muutus	-67 758	-281 428	
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	1 677 941	460 803	
Rahavood äritegevusest kokku	8 517 620	3 424 992	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	-464 497	-368 488	
Laekunud materiaalse ja immateriaalse põhivara müügist	184 670	213 572	
Tütarettevõtete soetus	0	-50 000	
Tütarettevõtete müük	112 318	28 948	
Müüdud tütarvõtete raha ja ekvivalentide jääk soetuse hetkel	0	-47 845	
Antud laenud	-1 302	0	
Antud laenude tagasimaksed	1 367	3 158	
Laekunud intressid	9 366	24 567	
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-158 078	-196 088	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Saadud laenud	1 610 000	247 000	
Saadud laenude tagasimaksed	-240 749	-217 906	
Arvelduskrediidi saldo muutus	362 323	305 466	21
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-8 008 783	-4 450 225	
Makstud intressid	-631 967	-314 554	
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-6 909 176	-4 430 219	
Rahavood kokku	1 450 366	-1 201 315	
Raha ja raha ekvivalendid:			
perioodi alguses	3 011 507	4 212 822	
suurenemine (- vähenemine)	1 450 366	-1 201 315	
perioodi lõpus	4 461 873	3 011 507	13

Lehekülgedel 13-39 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

KONSOLIDEERITUD OMAKAPITALI MUUTUSTE ARUANNE

(eurodes)

	Aktia- kapital	Kohustuslik reserv- kapital	Jaotamata kasum	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital kokku	Mitte- kontrolliv osalus	Omakapital kokku
Seisuga 31.12.2020	76 800	7 680	7 812 031	7 896 511	352 844	8 249 355
Aruandeaasta kasum	0	0	-53 664	-53 664	13 376	-40 288
Muud muutused omakapitalis	0	0	86 015	86 015	-132 153	-46 138
Seisuga 31.12.2021	76 800	7 680	7 844 382	7 928 862	234 067	8 162 929
Aruandeaasta kahjum	0	0	-454 277	-454 277	-2 629	-456 906
Seisuga 31.12.2022	76 800	7 680	7 390 105	7 474 585	231 438	7 706 023

Täpsem informatsioon omakapitali komponentide kohta on avalikustatud lisas 25.

Lehekülgedel 13-39 esitatud lisad on raamatupidamise aastaaruande lahutamatud osad.

LISAD RAAMATUPIDAMISE AASTAARUANDELE

Lisa 1 Üldine informatsioon

Hansabuss AS on Eesti Vabariigis registreeritud äriühing (registrikood 10230847, aadress: Paavli tn 6 Tallinn), kes tegeleb bussidega reisijateveo teenuse osutamisega tellimus-, kommerts- ja avalike liinivedude sektoris, aga ka *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliinide Tallinn City Tour opereerimisega.

Hansabuss AS-i kontserni (edaspidi ka „kontsern“) kuuluvad lisaks Hansabuss AS-le tütarettevõtted Hansa Bussiliinid AS (osalus 97,46%), Hansabuss Latvia SIA (osalus 100%), Samat AS (osalus 95,1%), AIPS SIA (osalus 100%), Bauskas AO SIA (osalus 100%) ja Tukuma Auto SIA (osalus 100%) ning viimase tütarettevõtte Tutransauto SIA (osalus 100%) ja Ludzas ATU SIA (osalus 100%).

Aruandeperioodil ei hinnatud investeeringuid tütarettevõtetesse alla.

Hansa Bussiliinid AS põhiliseks tegevusvaldkonnaks on avaliku liiniveo teenuse osutamine, aga pakutakse ka kommerts- ja tellimusvedude teenust.

Hansabuss Latvia SIA põhitegevuseks on tellimusveo teenuse osutamine Lätis, *hop-on-hop-off* tüüpi linnaekskursiooniliini Riga City Tour opereerimine Riias ja regulaarveod.

Samat AS peamiseks tegevusalaks on töötajate veod erinevatele ettevõtetele ja veondust abistava teenuse pakkumine emettevõttele.

Tukuma Auto SIA, AIPS SIA ja Ludzas ATU SIA peamiseks tegevusalaks on avaliku liiniveo teenuse osutamine. Täiendavalt pakutakse nii siseriiklikke kui rahvusvahelisi tellimusreise. Tutransauto SIA osutab reovee äraveo teenust ning Bauskas AO SIA opereerib Bauska bussijaama.

Kontserni emettevõtja on Hansa Grupp OÜ (osalus 100%).

Hansabuss AS emettevõtte Hansa Grupp OÜ konsolideerimisgruppi kuuluvad bilansipäeva seisuga järgmised ettevõtted:

Majandusaasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud 31.12.2022 lõppenud perioodi kohta.

Lisa 2 Raamatupidamise aastaruande koostamisel kasutatud arvestuspõhimõtted

Hansabuss AS-i raamatupidamise aastaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga, mis tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi Raamatupidamise seadusega ning seda täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevates arvestuspõhimõtetes.

Ettevõtte kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr 2.

Raamatupidamise aastaruanne ja aastaruande lisad on koostatud eurodes. Kõik arvnäitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

Hansabuss AS-i 31.12.2022 lõppenud majandusaasta raamatupidamise aastaruanne on allkirjastatud juhatuse liikme poolt. Eesti Vabariigi ärieadustiku nõuete kohaselt kinnitatakse juhatuse poolt koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruanne aktsionäride koosolekul. Käesolev raamatupidamise aastaruanne on aktsionäride poolt kinnitatava konsolideeritud majandusaasta aruande osaks ning kasumi jaotamise otsustamise üheks aluseks. Aktsionäridel on õigus juhatuse koostatud ja nõukogu poolt heaks kiidetud majandusaasta aruannet mitte kinnitada ning nõuda uue aruande koostamist.

Muudatused arvestuspõhimõtetes

Majandusaasta raamatupidamise aruanne on koostatud järjepidevuse ja võrreldavuse põhimõtete alusel, mis tähendab, et kontsern järgib samu raamatupidamispõhimõtteid ja esitusviisi.

Eesti Vabariigi finantsaruandluse standardi põhimõtted lihtsustavad aruandeid ja nende mõistmist Eesti õigusruumis tegutsevate huvigruppide jaoks.

Konsolideerimispõhimõtted, äriühenduste ja tütarettevõtete kajastamine

Tütarettevõtjaks loetakse ettevõtet, mille üle emaettevõtjal on kontroll. Tütarettevõtjat loetakse kontrolli all olevaks, kui emaettevõtja omanduses on otse või tütarettevõtjate kaudu rohkem kui 50% tütarettevõtja hääleõiguslikest aktsiatest või osakapitalist, kui emaettevõtja kontrollib tütarettevõtja finants- ja tegevuspoliitikat lepingu või kokkuleppe alusel, või kui emaettevõtjal on õigus nimetada või tagasi kutsuda enamus tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani liikmetest, või suudab määrata tegevjuhtkonna ja kõrgema juhtorgani koosolekute otsuseid.

Kontsern kasutab äriühenduste kajastamisel omandamismeetodit. Tütarettevõtja ostmisel üleantud tasu koosneb üleantud varade, omandaja poolt võetud kohustiste ja kontserni poolt emiteeritud omakapitaliinstrumentide õiglastest väärtustest. Üleantud tasu sisaldab ka tingimusliku tasu kokkuleppest tuleneva vara või kohustise õiglast väärtust. Omandamisega seotud kulutused kajastatakse kuluna. Omandatud eristatavad varad ja kohustised ning tingimuslikud kohustised võetakse ostukuupäeval arvele nende õiglastes väärtustes. Iga äriühenduse puhul teeb kontsern valiku, kas kajastada mittekontrolliv osalus omandatavas ettevõttes õiglasest väärtuses või mittekontrolliva osaluse proportsionaalses osas omandatavast eristatavast netovarast.

Kui üleantud tasu, omandatavas ettevõttes oleva mitte-kontrolliva osaluse ja omandajale eelnevalt omandatavas ettevõttes kuulunud omakapitaliosaluse õiglase väärtuse (omandamise kuupäeva seisuga) summa ületab kontserni osalust omandatud eristatavates varades ja ülevõetud kohustistes, kajastatakse

vahe firmaväärtusena. Kui eelnimetatud summa on soodusostude puhul väiksem kui omandatud tütarettevõtte netovarade õiglane väärtus, kajastatakse vahe kohekselt kasumiaruandes.

Konsolideeritud finantsaruannete koostamisel on ema- ja tütarettevõtjaid käsitletud ühtse majandusüksusena. Tütarettevõtjad on konsolideeritud rida-realt, elimineerides täielikult kontserni kuuluvate ettevõtete omavahelised tehingud, saldod ja realiseerimata kasumid. Tütarettevõtja konsolideerimine toimub alates kontrolli tekkimisest kuni selle lõppemiseni.

Kõikide kontserni kuuluvate ettevõtete arvestuspõhimõtted on kooskõlas kontserni arvestuspõhimõtetega. Vajadusel on tütarettevõtete arvestuspõhimõtteid muudetud kindlustamaks vastavust kontserni arvestuspõhimõtetele.

Emaettevõtte konsolideerimata põhjaruannetes kajastatakse investeeringuid tütarettevõttesse soetusmaksumuses, millest on vajadusel maha arvatud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Arvestus- ja esitusvaluuta

Raamatupidamise aastaaruanne esitatakse eurodes, mis on ettevõtte esitus- ja arvestusvaluutaks. Kõik arv näitajad on ümardatud lähima täiseuroni.

Välisvaluutas toimunud tehingute kajastamine

Välisvaluutas fikseeritud tehingute kajastamisel võetakse aluseks tehingu toimumise päeval ametlikult kehtivad Euroopa Keskpanka valuutakursid. Välisvaluutas fikseeritud rahalised varad ja kohustised hinnatakse bilansipäeva seisuga ümber eurodesse bilansipäeval ametlikult kehtiva Euroopa Keskpanka valuutakursside alusel.

Ümberhindamise tulemusena saadud kursikasumid ja -kahjumid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes, kusjuures ärituludes ja -kuludes kajastatakse valuutakursi kasumid ja kahjumid, mis on seotud tarnijate ja ostjate arveldustega; muud välisvaluutatehingutest saadud kasumid ja kahjumid on kasumiaruandes kajastatud finantstuludes ja -kuludes.

Tulu kajastamine

Müügitulu kajastatakse sellisel määral, kui võrd on tõenäoline, et kontsern saab sellest majanduslikku kasu ja müügitulu saab usaldusväärselt mõõta. Müügitulu mõõdetakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kui tasumine toimub tavatingimustest pikema perioodi jooksul, kajastatakse tulu saadava tasu nüüdisväärtuses.

Müügitulu kajastatakse alljärgnevate kriteeriumite alusel:

- Müügitulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.
- Müügitulu pileтите müügist ja avaliku liiniveo teenuse osutamisest vastavalt lepingutele kajastatakse teenuse osutamisel koondarvel perioodi lõpus. Arveldusperioodi pikkus reeglina on üks kuu.
- Pileтите ja veoteenuse müük, mis on seotud veel väljumata reisidega kajastatakse majandusaasta aruandes ettemaksetena.
- Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav.

Intressitulu kajastatakse tekkepõhiselt lähtudes lepingulisest intressimäärast.

Dividenditulu kajastatakse vastavalt nõudeõiguse tekkimisele.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimisest saadud tulu kajastatakse kasumiaruandes proportsionaalselt sellega seonduvate kuludega. Tulu kajastamisel rakendatakse brutomeetodit, st. saadud toetusi ja kompenseeritavat kulu kajastatakse kasumiaruandes eraldi ridadel. Sihtfinantseerimisega seotud tulud kajastatakse kasumiaruandes müügitulude real.

Juhul kui sihtfinantseerimist saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude katteks või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse see tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalendina kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes soetatud lühiajalisi (kuni 3-kuulise tähtajaga) kõrge likviidsusega investeeringuid, mida on võimalik konverteerida teadaoleva summa raha vastu ning mille puhul puudub oluline turuväärtuse muutuse risk, sh. kassas ja panga arvelduskontodel olev raha, tähtajalised deposiidid ning intressiturufondi osakud.

Rahavoogude aruanne

Rahavood äritegevusest on kajastatud kaudsel meetodil - rahavoogude leidmisel on korrigeeritud ärikasumit äritegevusega seotud käibevarade ja lühiajaliste kohustiste saldode muutustega ning elimineeritud mitterahaliste tehingute mõju.

Investeeringu- ja finantseerimistegevusest tulenevaid rahavoogusid kajastatakse otsemeetodil.

Finantsvarad

Kõik finantsvarad võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on antud finantsvara eest makstud tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki finantsvara soetamisega otseselt kaasnevaid kulusi, sealhulgas tasud vahendajatele ja nõustajatele, tehinguga kaasnevad mittetagastatavad maksud ja muud sarnased kulutused, v.a. selliste finantsvarade, mida kajastatakse õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande, soetamisega seotud kulutused.

Kõik tavapärastel turutingimustel toimuvad finantsvarade ostud ja müügid kajastatakse nende tehingute tehingupäeval, s.t. päeval, mil kontsern võtab endale kohustuse (näiteks sõlmib lepingu) teatud finantsvara ostuks või müügiks. Tavapärasel turutingimusel toimuvaks nimetatakse selliseid oste ja müüke, mille puhul ostetava või müüdava finantsvara üleandmine müüjalt ostjale toimub antud turul väljakujunenud või vastavate turegulationidega nõutud perioodi jooksul.

Pärast algset arvele võtmist kajastatakse finantsvarasid üldjuhul õiglasel väärtusel. Erandina kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses nõuded teiste osapoolte vastu, mida kontsern ei ole soetanud edasimüügi eesmärgil ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud.

Nõuded ja lunastustähtajani hoitavad finantsinvesteeringud

Nõuded teiste osapoolte vastu, mida ei ole soetatud edasimüügiks, ja lunastustähtajani hoitavad finantsvarad kajastatakse edaspidi korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära. Korrigeeritud soetusmaksumus arvutatakse kogu finantsvara kehtivusperioodi kohta, kusjuures arvesse võetakse igasugune soetamisel tekkinud diskonto või preemia ning tehinguga otseselt seotud kulutused.

Korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil kajastatavaid finantsvarasid hinnatakse alla juhul, kui on tõenäoline, et nende kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus. Korrigeeritud soetusmaksumusel kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdsväärtus diskonteerituna esmasel kajastamisel fikseeritud efektiivse intressimääraga. Äritegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes ärikuluna real „mitmesugused tegevuskulud” ning investeerimistegevusega seotud finantsvarade allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna.

Individuaalselt oluliste finantsvarade väärtuse langust hinnatakse iga objekti jaoks eraldi. Nõudeid hinnatakse alla, kui esineb objektiivseid tõendeid selle kohta, et kõik nõuete summad ei laeku vastavalt nõuete esialgsetele lepingutingimustele. Asjaoludeks, mis viitavad võimalikule nõuete väärtuse langusele, on võlgniku pankrot või olulised finantsraskused ning maksetähtaegadest mittekinnipidamine. Nõuete bilansilist väärtust vähendatakse ebatõenäoliselt laekuvate nõuete summa võrra ning kahjum allahindlusest kajastatakse kasumiaruandes real „Mittesugused tegevuskulud”. Kui nõue loetakse lootusetuks, kantakse nõue ja tema allahindlus bilansist välja.

Varem alla hinnatud nõude laekumisel või muude sündmuste korral, mis näitavad, et allahindlus ei ole enam põhjendatud, kajastatakse allahindluse tühistamine kasumiaruandes selle kulu vähendusena, kus allahindlus algselt kajastati.

Intressitulu nõuetelt kajastatakse kasumiaruandes real ”finantstulud”.

Soetusmaksumuses kajastatavad finantsvarad

Soetusmaksumuses kajastatavaid finantsvarasid tuleb hinnata alla nende kaetavale väärtusele juhul, kui viimane on finantsvara bilansilisest maksumusest madalam. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade kaetav väärtus on finantsvarast eeldatavasti tulevikus saadavad rahavood diskonteerituna turu keskmise tulususemääraga sarnaste finantsvarade suhtes. Finantsvara allahindlus kajastatakse kasumiaruandes finantskuluna. Soetusmaksumuses kajastatavate finantsvarade allahindlust hiljem ei tühistata.

Finantsvarade kajastamine lõpetatakse siis, kui kontsern kaotab õiguse finantsvarast tulenevatele rahavoogudele või ta annab kolmandale osapoolale üle varast tulenevad rahavood ning enamiku finantsvaraga seotud riskidest ja hüvedest.

Varud

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb varude ostuhinnast, ostuga kaasnevast tollimaksust, muudest mittetagastatavatest maksudest ja soetamisega otseselt seotud veokuludest, millest on maha arvatud hinnaalandid.

Varude soetusmaksumuse kindlaks määramisel kasutatakse FIFO meetodit. Varud hinnatakse bilansis lähtudes sellest, mis on madalam, kas soetusmaksumus või neto realiseerimisväärtus. Neto realiseerimisväärtuse hinnang on varude hinnanguline müügihind, mis põhineb kõige usaldusväärsematel andmetel, mis olid hinnangu tegemise ajal kättesaadavad. Samas võib tegelik müügihind tehingu toimumise hetkel hinnangust erineda. Varude allahindluse vajadus ja ulatus määratakse kindlaks järgmiselt: tooraine ja materjal ilma tuleviku kasutuseta hinnatakse alla. Hinnanguid ja nende aluseks olevaid eeldusi vaadatakse pidevalt üle. Varude allahindlusi nende neto realiseerimismaksumusele kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruandes real ”müüdud toodangu kulu”.

Materiaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid maksumusega alates 1000 eurost ja kasuliku elueaga üle ühe aasta. Varad, mille kasulik eluiga on üle ühe aasta, kuid mille soetusmaksumus on alla 1000 euro, kajastatakse kuni kasutusele võtmiseni väheväärtusliku inventarina (varudena) ja vara kasutusele võtmise hetkel kantakse 100%-liselt kulusse. Kuludesse kantud väheväärtuslike inventaride üle peetakse arvestust bilansiväliselt.

Materiaalne põhivara võetakse arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja otseselt soetamisega seotud kulutustest. Omatarbeks ehitatud materiaalse põhivara valmistamise finantseerimiseks võetud intressikandva võlakohustusega kaanevad vältimatud laenukasutuse kulutused (s.h. lepingu sõlmimise tasu amortisatsioon, intressid), mis on arvestatud alates ehitustegevuse algusest kuni valmis vara vastuvõtmiseni, kajastatakse materiaalse põhivara soetusmaksumuse osana. Laenukapitali kulutusi kapitaliseeritakse vaid juhul, kui nende mõju objekti soetusmaksumusele on oluline.

Materiaalse põhivara edasine kajastamine

Materiaalset põhivara kajastatakse edaspidi bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuliseeritud amortisatsioon ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Juhul, kui materiaalse põhivara objekt koosneb üksteisest eristatavatest komponentidest, millel on erinevad kasulikud eluead, võetakse need komponendid raamatupidamises arvele eraldi varaobjektidena, määrates neile eraldi amortisatsiooninormid vastavalt kasulikule elueale.

Amortisatsiooniarvestus

Materiaalse põhivara amortiseerimisel kasutatakse lineaarse amortisatsiooni meetodit. Olulise lõppväärtusega varaobjektidele määratakse konkreetne lõppväärtus. Vara kasuliku eluea jooksul amortiseeritakse kulusse ainult soetusmaksumuse ja lõppväärtuse vaheline osa.

Amortisatsiooninorm määratakse igale põhivara objektile eraldi sõltuvalt selle kasulikust elueast. Amortisatsioonimäärad aastast on põhivara gruppidele järgmised:

Maa	ei amortiseerita
Hooned ja ehitised	2-20%
Transpordivahendid	10-33%
Arvutid ja arvutisüsteemid	17-40 %
Muu materiaalne põhivara	10-50 %

Vara amortiseerimine lõpetatakse kui vara lõppväärtus, milleks on summa, mida kontsern saaks vara võõrandamisel täna, juhul kui vara oleks sama vana ja samas seisukorras, nagu ta on eeldatavasti tema kasuliku eluea lõppedes, ületab tema bilansilist jääkmaksumust.

Materiaalse põhivara amortisatsioonimeetodid, -normid ja lõppväärtused vaadatakse üle vähemalt iga majandusaasta lõpul ja kui uued hinnangud erinevad eelnevatest, kajastatakse muutused raamatupidamislike hinnangute muutustena, s.t edasiulatuvalt.

Põhivarade hilisemate kulutuste kajastamine

Arvelevõetud materiaalse põhivaraga seotud hilisemad väljaminekud (näiteks mõne varaobjekti teatud osade asendamine) lisatakse varade bilansilisele väärtusele siis, kui on täidetud järgmised kriteeriumid:

- on tõenäoline, et kontsern saab sellest tulevikus majanduslikku kasu ning
- nende soetusmaksumust on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Asendatud osad kantakse bilansist välja. Kõik teised väljaminekud kajastatakse kuludena perioodil, mil vastavad kulutused tehti.

Varade kaetav väärtus

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglase väärtus, mida on vähendatud müügikulutustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande real „põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus”.

Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. Vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Materiaalse põhivara kajastamine lõpetatakse vara võõrandamisel või siis, kui kontsern ei eelda selle vara kasutamisest või müügist enam majandusliku kasu saamist. Materiaalse põhivara kajastamise lõpetamisest tekkivad kasumid ja kahjumid kajastatakse selle perioodi, millal kajastamine lõpetati, kasumiaruandes real ”muud äritulud” või ”muud ärikulud”.

Immateriaalne põhivara

Immateriaalne põhivara võetakse algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja soetamisega otseselt seotud kulutustest.

Firmaväärtus kajastatakse algselt tema soetusmaksumuses, milleks on positiivne vahe omandatud osaluse soetusmaksumuse ja omandatud vara, kohustiste ja tingimuslike kohustiste õiglase väärtuse vahel omandamise kuupäeval.

Äriühendustest eraldi omandatud immateriaalsed varad võetakse arvele ainult juhul, kui on täidetud järgmised tingimused:

- varaobjekt on ettevõtte poolt kontrollitav;
- on tõenäoline, et kontsern saab objekti kasutamisest tulevikus tulu;
- objekti soetusmaksumus on usaldusväärselt hinnatav.

Immateriaalsed varad, mis on omandatud läbi äriühenduse, võetakse arvele firmaväärtusest eraldi, kui need varaobjektid on eraldatavad või on tekkinud lepingulistest või muudest juriidilistest õigustest ja nende õiglast väärtust saab omandamise kuupäeval usaldusväärselt hinnata.

Immateriaalset põhivara kajastatakse bilansis tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum ja võimalikud väärtuse langusest tulenevad allahindlused.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Amortisatsioonimäär määratakse igale immateriaalse põhivara objektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust elueast.

Amortisatsioonimäärad aastas on järgmised:

Firmaväärtus	10%
Muu immateriaalne põhivara	20-33%

Igal bilansipäeval hinnatakse immateriaalse põhivara sh firmaväärtuse puhul vara väärtuse võimalikule langusele viitavate asjaolude esinemist. Selliste asjaolude esinemise korral hinnatakse vara kaetavat väärtust ning võrreldakse seda bilansilise maksumusega. Väärtuse langusest tekkinud kahjum kajastatakse summas, mille võrra vara bilansiline maksumus ületab selle kaetava väärtuse. Vara kaetav väärtus on vara

õiglane väärtus, millest on maha lahutatud müügikulutused, või vara kasutusväärtus, vastavalt sellele, kumb on kõrgem. Vara väärtuse languse hindamise eesmärgil hinnatakse kaetavat väärtust kas üksiku varaobjekti või väikseima võimaliku varade grupi kohta, mille jaoks on võimalik rahavoogusid eristada (raha genereeriv üksus). Varade allahindlusi kajastatakse aruandeperioodi kuluna. Kord alla hinnatud varade puhul hinnatakse igal järgmisel bilansikuupäeval, kas võib olla tõenäoline, et vara kaetav väärtus on vahepeal tõusnud (v.a firmaväärtus, mille allahindlusi ei tühistata). Kui väärtuse testi tulemusena selgub, et vara või varade grupi (raha genereeriva üksuse) kaetav väärtus on tõusnud üle bilansilise jääkmaksumuse, tühistatakse varasem allahindlus ja suurendatakse vara bilansilist jääkmaksumust kuni summani, mis oleks kujunenud, arvestades vahepealsetel aastatel normaalset amortisatsiooni. Allahindluse tühistamist kajastatakse aruandeaasta kasumiaruandes põhivara allahindluse kahjumi vähendamisenä.

Finantskohustised

Finantskohustised võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on finantskohustise eest saadud tasu õiglane väärtus. Edaspidi kajastatakse finantskohustisi nende korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades efektiivset intressimäära.

Finantskohustistega kaasnev intressikulu kajastatakse tekkepõhiselt perioodikuluna kasumiaruande real "finantskulud", v.a. need intressikulud, mis on seotud omatarbeks ehitatava materiaalse põhivara finantseerimisega.

Finantskohustise kajastamine lõpetatakse siis, kui see on tasutud, tühistatud või aegunud.

Võlad töövõtjate ees

Võlad töövõtjate ees sisaldavad töölepingutest tulenevat kohustist tasu osas, mida arvestatakse aruandeperioodi kuludes ning kohustisena töövõtjate ees, kui tasu väljamaksmine toimub järgmisel aruandeperioodil.

Võlad töövõtjate ees sisaldavad töölepingute ja kehtivate seaduste kohaselt arvestatud puhkusetasu kohustist bilansipäeva seisuga. Viimati nimetatud kohustis sisaldab sellelt arvestatud sotsiaalmaksu ja töötuskindlustusmaksu.

Rendiarvestus

Kapitalirendina kajastatakse selliseid renditehinguid, mille puhul kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Kõiki ülejäänud renditehinguid kajastatakse kasutusrendina.

Kontsern kui rendileandja

Kapitalirendi alusel väljarenditud vara kajastatakse bilansis nõudena kapitalirenti tehtud netoinvesteeringu summas. Saadavad rendimaksud jagatakse kapitalirendinõude põhiosa makseteks ja finantstuluks. Finantstulu kajastatakse rendiperioodi jooksul.

Kasutusrendi tingimustel väljarenditud vara kajastatakse finantsseisundi aruandes tavakorras, analoogselt muule ettevõtte finantsseisundi aruandes kajastatavale varale. Kasutusrendi maksud kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt tuluna.

Kontsern kui rentnik

Kapitalirendi tingimustel soetatud vara võetakse bilansis arvele vara soetusmaksumuses või miinimumrendimaksete nüüdisväärtuses juhul, kui viimane on madalam. Kapitalirendi tingimustel

soetatud varade amortisatsiooniperioodiks on vara kasulik tööiga või rendiperiood, olenevalt sellest, mis on lühem. Kapitalirendi tingimustel soetatud vara kajastatakse bilansis kohustisena kapitalirendi netoinvesteeringu summas. Rendimaksud jagatakse finantskuluks ja rendikohustise tasumiseks.

Kasutusrendi maksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kuluna.

Ettevõtte tulumaks ja edasilükkunud tulumaks

Tulumaksuvarad ja –kohustised ning tulumaksukulud ja –tulud hõlmavad realiseerunud (tasumisele kuuluvat) ja edasilükkunud tulumaksu. Tasumisele kuuluv tulumaks esitatakse lühiajalise varana või kohustisena ning edasilükkunud tulumaks pikaajalise varana või kohustisena.

Kontserni Eesti ettevõtjad

Tulumaksuseaduse kohaselt ei maksustata Eestis mitte ettevõtete kasumit, vaid väljamakstavaid dividende. Kasumilt makstava tulumaksu asemel maksavad Eesti ettevõtted tulumaksu jaotamata kasumist väljamakstavatelt dividendidelt, erisoodustustelt, kingitustelt, annetustelt, vastuvõtukuludelt, ettevõtlusega mitteseotud väljamaksetelt ning siirdehinna korrigeerimistelt maksumääraga 20/80. Kuna tulumaksu objektiks on ettevõtte kasumi asemel väljamakstavad dividendid, siis ei eksisteeri erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste jääkväärtuste vahel, millelt tekiks edasilükkunud tulumaksu nõue või kohustis.

Alates 2019. aastast on võimalik dividendide väljamaksetele rakendada maksumäär 14/86. Seda soodsamat maksumäärat saab kasutada dividendimaksele, mis ulatub kuni kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendide väljamakseni, mis on maksustatud 20/80 maksumääraga. Juhul, kui konsolideerimisgrupp maksab maksumääraga 14/86 maksustatud dividende füüsilisele isikule, siis peab täiendavalt kinni pidama tulumaksu 7% (olenevalt saaja residentsusest). Kolme eelneva majandusaasta keskmise dividendimakse arvestamisel on 2018.a. esimene arvesse võetav aasta.

Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks vaba omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Maksimaalne tulumaksukohustis, mis võiks kaasneda dividendide väljamaksmisega, on ära toodud lisas 26.

Dividendidelt makstav ettevõtte tulumaks kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna ning bilansis eraldisena dividendide väljakuulutamise hetkel, sõltumata perioodist, mille eest dividendid välja kuulutatakse või millal dividendid tegelikult välja makstakse. Tulumaksu tasumise kohustis tekib dividendide väljamaksele järgneva kuu 10. kuupäeval.

Kontserni Läti ettevõtjad

Alates 1. jaanuarist 2018 kehtiva tulumaksu seaduse järgi maksustatakse kasum, mis on tekkinud pärast 2017. aastat, selle jaotamisel maksumääraga 20/80. Seaduse üleminekureeglid lubavad dividendidelt makstavat kasumit vähendada, kui ettevõttel on 31. detsembri 2017 seisuga kasutamata maksukahjumeid või teatud eraldisi. Seaduse rakendumise tulemusena ei ole enam erinevusi varade ja kohustiste maksuarvestuslike ja bilansiliste väärtuste vahel ning seega ei kajastata edasilükkunud tulumaksuvarasid ega –kohustisi Läti tütarettevõtete suhtes.

Kohustuslik reservkapital

Vastavalt Eesti Vabariigi äriseadustikule ja emaettevõtte põhikirjale teeb ettevõtte iga aasta puhaskasumist vähemalt 5%-lise eraldise kohustuslikku reservkapitali kuni reservkapital moodustab vähemalt 10% aktsiakapitalist. Kohustuslikku reservkapitali ei tohi dividendidena välja maksta, kuid seda võib kasutada

kahjumi katmiseks, kui kahjumeid ei ole võimalik katta vabast omakapitalist. Samuti võib kohustuslikku reservkapitali kasutada aktsiakapitali suurendamiseks.

Eraldised

Eraldisi moodustatakse nende kohustiste osas, mille realiseerumise aeg või summa pole kindlad. Eraldise suuruse ja realiseerumisaaja määramisel tuginetakse juhtkonna hinnangutele.

Eraldis kajastatakse juhul kui ettevõttel on enne aruandeperioodi lõppu tekkinud juriidiline või tegevusest tingitud kohustis, kohustise realiseerumine ressursside väljamineku näol on tõenäoline (üle 50%) ning kohustise suurus on usaldusväärselt määratav.

Eraldise realiseerumisega kaasnevaid kulutusi hinnatakse aruandeperioodi lõpu seisuga ning eraldise suurust hinnatakse uuesti igal aruandeperioodi lõpupäeval. Juhul kui eraldis realiseerub tõenäoliselt rohkem kui ühe aasta pärast, kajastatakse seda diskonteeritud nüüdisväärtuses. Diskonteerimisel võetakse aluseks sarnaste kohustiste suhtes turul valitsev intressimäär.

Bilansipäeva järgsed sündmused

Raamatupidamise aastaaruandes kajastuvad olulised vara ja kohustiste hindamist mõjutavad asjaolud, mis ilmnesid bilansipäeva ja aruande koostamispäeva vahel, kuid on seotud aruandeperioodil või varasematel perioodidel toimunud tehingutega.

Bilansipäevajärgsed sündmused, mida ei ole varade ja kohustiste hindamisel arvesse võetud, kuid mis oluliselt mõjutavad järgmise majandusaasta tulemust, on raamatupidamise aastaaruandes avalikustatud.

Lisa 3 Müügitulu

(eurodes)

Müügitulu jaguneb geograafiliste alade lõikes järgmiselt:

Geograafilised piirkonnad

	2022	2021
Eesti	23 036 314	14 380 095
Läti	6 936 932	5 256 904
Muud Euroopa Liidu liikmesriigid	348 873	147 385
Teised välisriigid	73 260	5 486
Kokku	30 395 379	19 789 870

Müügitulu jaguneb tegevusalade lõikes järgmiselt:

Tegevusalad

	2022	2021
Reisijate vedu	19 810 966	12 102 064
Giiditeenuse müük	156 554	23 617
Reisijate veoga seotud lisateenuste müük	79 402	40 539
Mootorsõidukite müük	0	110 600
Mootorsõidukite hooldus ja varuosade müük	92 694	123 285
Bussijaama teenused	631 663	416 709
Muu müük	191 513	96 474
Tegevuskulude sihtfinantseerimine (lisa 4)	9 432 587	6 876 582
Kokku	30 395 379	19 789 870

Lisa 4 Tegevuskulude sihtfinantseerimine

(eurodes)

Omavalitsuste ja riigieelarvelised dotatsioonid

	2022	2021
	9 432 587	6 876 582
Kokku	9 432 587	6 876 582

Sihtfinantseerimisena kajastatakse avaliku liiniveo teenuse lepingute alusel riigi ning kohalike omavalitsuste poolt makstavaid toetusi. Sihtfinantseerimise eesmärgiks on puudujääva tulu kompenseerimine avalikul liiniveol lepingutes kokkulepitud tasemeni. Vastavalt lepingutingimustele makstud toetused ei kuulu tagastamisele, olulised lepingute rikkumised on reguleeritud muude sanktsioonidega.

Lisa 5 Müüdud kaupade ja teenuste kulud

(eurodes)

Autobusside ja veoautode kulud

	2022	2021
Autobusside ja veoautode kulud	-10 509 485	-5 652 420
Personalikulud (lisa 8)	-11 449 355	-8 705 266
Vahendatud teenuste kulud	-779 412	-396 656
Amortisatsioon (lisa 19, 20)	-3 859 951	-2 884 861
Liinidega seotud kulud	-559 349	-347 629
Muud kulud	-157 335	-121 785
Kokku	-27 314 887	-18 108 617

Lisa 6 Turustuskulud

(eurodes)

	2022	2021
Reklaamikulud	-67 407	-42 862
Personalikulud (lisa 8)	-52 786	-51 729
Kontori ja kantseleikulud	-4 451	-3 818
Muud kulud	-51 344	-47 898
Kokku	-175 988	-146 307

Lisa 7 Üldhalduskulud

(eurodes)

	2022	2021
Üldjuhtimisteenus	-652 242	-526 864
Personalikulud (lisa 8)	-1 397 009	-1 146 725
Kontori ja kantseleikulud	-338 385	-216 709
Amortisatsioon (lisa 19, 20)	-122 120	-110 160
Muud kulud	-411 768	-271 843
Kokku	-2 921 524	-2 272 301

Lisa 8 Personalikulud

(eurodes)

Müüdud kaupade ja teenuste kulude, turustuskulude ning halduskulude koosseisus kajastatud personalikulude jaotus:

	2022	2021
Palgakulu	-9 420 222	-7 313 681
Sotsiaalmaksu kulu	-2 918 672	-2 259 316
Tööjõu rent	-312 320	-150 218
Päevarahad	-67 802	-30 097
Koolitus	-27 359	-15 477
Muud kulud	-152 775	-134 931
Kokku	-12 899 150	-9 903 720
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	545	487

Personalikulude jaotus on täpsemalt välja toodud lisades 5, 6 ja 7.
Juhtkonna tasude informatsioon on välja toodud lisas 27.

Lisa 9 Muud äritulud

(eurodes)

	2022	2021
Tulu sihtfinantseerimisest	194 746	964 821
Kasum põhivara müügist	43 241	57 242
Muud äritulud	21 700	14 967
Kokku	259 687	1 037 030

Sihtfinantseerimise tuluna on kajastatud riigieelarvelised toetused kütusehinna tõusust tingitud täiendava kulu kompenseerimiseks. 2021. aastal maksti ettevõtjale riigieelarvelisi toetusi kompenseerimaks mõjusid, mis tulenesid võitluseks Covid-19 viirusega rakendatud meetmetest.

Lisa 10 Muud ärikulud

(eurodes)

	2022	2021
Kahjum põhivara müügist	-29 229	-43 325
Makstud viivised ja intressid	-7 158	-10 617
Muud ärikulud	-10 176	-15 066
Kokku	-46 563	-69 008

Lisa 11 Finantstulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressitulud	30 453	23 656
Muud finantstulud	345	20 994
Kokku	30 798	44 650

Lisa 12 Finantskulud

(eurodes)

	2022	2021
Intressikulud	-683 808	-315 605
Kokku	-683 808	-315 605

Lisa 13 Raha ja raha ekvivalendid

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Sularaha kassas	38 606	20 539
Arvelduskontod	4 423 267	2 990 968
Kokku	4 461 873	3 011 507

Lisa 14 Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Nõuded ostjate vastu	3 037 276	1 781 678
Viitlaekumised	25 515	3 703
Laenunõuded (lisa 18, 28)	115 829	111 624
Muud lühiajalised nõuded	67 471	58 701
Kokku	3 246 091	1 955 706

Real Nõuded ostjate vastu sisaldub 31.12.2022 seisuga kajastatud allahindlusi summas 157 183 (31.12.2021: 149 886) eurot, millest 141 861 (31.12.2021: 141 861) moodustab eraldi seoses poolelioleva kohtuasjaga summas 141 861 eurot. Vaidlus puudutab avaliku liiniveo tariifi arvestamise detaile.

Nõuded ostjate vastu sisaldab 31.12.2022 seisuga nõudeid avaliku liiniveo osas aastal 2022 teostatud teenuse osas summas 129 884 eurot, mida tellija ei ole aktsepteerinud. Seda nõuet ei ole aga

ebatõenäoliseks hinnatud, sest ettevõtte arvates on äärmiselt tõenäoline, et kohtuasi laheneb ettevõttele soodsalt (vt ka lisa 26).

Lisa 15 Ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tulevaste perioodide ettemakstud kulud	291 740	192 142
Maksude ettemaksed (lisa 24)	116 713	341 104
Kokku	408 453	533 246

Lisa 16 Varud

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Tooraine ja materjal	233 775	167 221
Müügiks ostetud kaubad	1 138	124
Ettemaksed tarnijatele	832	642
Kokku	235 745	167 987

Tooraine ja materjalina on kajastatud kütus busside paakides ning busside varuosad töökoja laos.

Nii 2022. kui 2021. aastal ei ole varude hindamise tulemusena allahindluse vajadust tuvastatud ega allahindlusi tehtud.

Lisa 17 Pikaajalised nõuded

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Laenunõuded (lisa 18, 27)	1 722 222	1 825 494
Muud nõuded	740	740
Kokku	1 722 962	1 826 234

Lisa 18 Laenunõuded

(eurodes)

	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Nõue kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
31.12.2022					
Laenud emaettevõttele (lisa 27)	0	1 401 000	1 401 000	1,5%-6%	2025-2026
Laenud emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele (lisa 27)	113 013	310 787	423 800	3,0%	2026
Muud laenunõuded	2 816	10 435	13 251	6,0%	2027
Laenunõuded kokku	115 829	1 722 222	1 838 051		

31.12.2021	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Nõue kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
Laenud emaettevõttele (lisa 28)	0	1 401 000	1 401 000	1,5-2,0%	2023-2025
Laenud emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele (lisa 28)	111 624	424 494	536 118	3,0%	2026
Laenuõuded kokku	111 624	1 825 494	1 937 118		

Kontserni ettevõtete vahelistele laenudele ei ole seatud tagatisi.

Lisa 19 Materiaalne põhivara

(eurodes)

	Maa ja ehitised	Transpordi- vahendid	Arvutid ja arvuti- süsteemid	Muu materiaalne põhivara	Ettemaksed põhivara eest	Materiaalne põhivara kokku
Soetus- või ümberhinnatud maksumus	889 463	24 594 313	56 823	628 280	878 828	27 047 707
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-147 008	-8 322 030	-32 050	-529 262	0	-9 030 350
Jääkväärtus 31.12.2021	742 455	16 272 283	24 773	99 018	878 828	18 017 357
2022						
Ostud ja parendused	11 314	19 333 295	119 114	29 833	39 406	19 532 962
Müügid ja mahakandmised (jääkmaksumuses)	0	-90 129	-33 180	-3 960	0	-127 269
Ümberklassifitseerimised	0	875 000	3 828	0	-878 828	0
Aruandeaasta amortisatsioon	-55 884	-3 805 953	-25 092	-55 517	0	-3 942 446
Soetus- või ümberhinnatud maksumus	880 586	44 039 745	141 406	648 441	39 406	45 749 584
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-182 701	-11 455 249	-51 963	-579 067	0	-12 268 980
Jääkväärtus 31.12.2022	697 885	32 584 496	89 443	69 374	39 406	33 480 604

Kapitalirendi tingimustel renditud varade jääkmaksumus:

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Transpordivahendid	30 691 564	14 646 170
Kokku	30 691 564	14 646 170

Täpsem informatsioon kapitalirendilepingute kohta on avalikustatud lisa 21.

Seisvad ja täielikult amortiseerunud põhivarad on finantsseisundi aruandest eemaldatud.

Kontserni varadele on seatud kommertspandid arvelduskrediidi tagatiseks. Kapitalirendi tingimustel renditud varad on ühtlasi kapitalirendilepingute tagatiseks soetatud vara lepingulises maksumuses. Täpsem informatsioon kontserni võlakohustiste kohta on avalikustatud lisa 21.

Lisa 20 Immateriaalne põhivara

(eurodes)

	Firmaväärtus	Muu immateriaalne põhivara	Immateriaalne põhivara kokku
Soetusmaksumus	389 336	63 490	452 826
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-183 627	-63 238	-246 865
Jääkväärtus 31.12.2021	205 709	252	205 961
2022			
Ostud ja parendused	0	6 494	6 494
Aruandeaasta amortisatsioon	-38 934	-691	-39 625
Soetusmaksumus	389 336	67 341	456 677
Akumuleeritud kulum ja väärtuse langus	-222 561	-61 286	-283 847
Jääkväärtus 31.12.2022	166 775	6 055	172 830

Firmaväärtus tütarettevõtete lõikes:

	31.12.2021	2022 muutus	31.12.2022
Hansa Bussiliinid AS	34 796	-6 959	27 837
Samat AS	49 460	-9 892	39 568
AIPS SIA	121 453	-22 082	99 371
Kokku	205 709	-38 934	166 776

Firmaväärtust amortiseeritakse lineaarselt määraga 10% aastas.

Lisa 21 Laenukohustised

(eurodes)

31.12.2022	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
				EURIBOR +	
Arvelduskrediit	856 526	0	856 526	3,5%	2023
				EURIBOR +	
Pangalaen	242 905	290 110	533 015	2,5%	2023-2025
Laen seotud osapoolelt (lisa 28)	0	2 116 347	2 116 347	4%-6% 1,75-4% või	2024-2026
				EURIBOR +	
Kapitalirendi kohustis *	4 823 382	23 662 386	28 485 768	1,4%-3,25%	2023-2030
Laenukohustis kokku	5 922 813	26 068 843	31 991 656		

31.12.2021	Lühiajaline osa	Pikaajaline osa	Kohustus kokku	Intressi- määr	Tähtaeg
				EURIBOR +	
Arvelduskrediit	494 203	0	494 203	3,5%	2022
				EURIBOR +	
Pangalaen	477 244	261 520	738 764	2,5%	2022-2025
Laen seotud osapoolelt (lisa 28)	0	541 347	541 347	4,0%-6,0% 1,75-4% või	2024-2025
				EURIBOR +	
Kapitalirendi kohustis *	3 173 758	10 342 542	13 516 300	1,5%-5,55%	2022-2029
Laenukohustis kokku	4 145 205	11 145 409	15 290 614		

Hansabuss AS-il on seisuga 31. detsember 2022 kehtiv arvelduskrediidileping limiidiga 650 000 (31.12.2021: 650 000) eurot, millest on bilansipäeva seisuga kasutuses 650 000 (31.12.2021: 297 227) eurot. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb 3 kuu EURIBOR-ist ja marginaalist 3,5%.

Hansabuss AS on võtnud pangast laenu käibekapitali ning tütarettevõtete soetamise finantseerimiseks kogusummas 1 660 000 (2021: 1 660 000) eurot. Bilansipäeva seisuga on ettevõtte pangalaenude tasumata põhiosa jääk 491 348 (31.12.2021: 684 597) eurot. Laenuintressi määr koosneb baasintressimäärast, milleks on 6 kuu EURIBOR ja marginaalist 2,5%.

Hansabuss AS-i arvelduskrediidi ja käibekapitalilaenu tagatiseks on seatud kommertspandid Hansabuss AS ja tema tütarettevõtte Hansa Bussiliinid AS varadele kogusummas 5 590 000 eurot ning lisatagatiseks Hansa Bussiliinid AS ja Hansabuss AS-i emaettevõtte Hansa Grupp OÜ solidaarne garantii. Soetatud tütarettevõtete Tukuma Auto SIA, Samat AS, AIPS SIA ja Bauskas AO SIA aktsiatele on seatud aktsiapant.

Bauskas AO SIA on võtnud pangalaenu summas 100 000 eurot. Laenuintressi määr koosneb baasintressimäärast, milleks on 6 kuu EURIBOR ja marginaalist 2,5%. Bauskas AO SIA pangalaenu jääk seisuga 31.12.2022 on 41 666 (31.12.2021: 54 167) eurot.

AIPS SIA-l ja Bauskas AO-l on seisuga 31. detsember 2022 kehtiv arvelduskrediidileping ühise limiidiga 250 000 eurot, millest on bilansipäeva seisuga kasutuses 206 526 (31.12.2021: 196 976) eurot. Arvelduskrediidi intressimäär koosneb 1 kuu EURIBOR-ist ja marginaalist 3,5%.

AIPS SIA ja Bauskas AO kohustiste tagatiseks on hüpoteegid ettevõtete kinnisvarale ning Hansabuss AS, Hansa Bussiliinid AS ja Hansa Grupp OÜ solidaarne garantii.

Tagatiseks panditud AS Hansabuss, AS Hansa Bussiliinid ja Bauskas AO SIA varade bilansiline maksumus:

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Maa ja ehitised	329 799	350 887
Transpordivahendid	24 340 468	14 769 991
Arvutustehnika ja muu põhivara	43 254	48 207
Varuosad	88 527	68 549
Kokku	24 802 048	15 237 634

Panditud varade summa sisaldab ka kapitalirendiga soetatud varade bilansilist väärtust.

Kontserni ettevõtete vahelistele laenudele ei ole seatud tagatisi.

Vastavalt kehtivatele arvelduskrediidi lepingule, laenulepingule ja liisinglepingute lisakokkuleppele on pank seadnud piirangud kontserni kuuluvate ettevõtete tehingutele, mis väljuvad igapäevase majandustegevuse raamest, ilma pangapoolse nõusolekuta ning kehtestanud nõutud piirmäärad Hansabuss AS emasettevõtte Hansa Grupp OÜ konsolideeritud finantsnäitajatele ning omakapitalile.

*** Kapitalirendi kohustis**

Kontsern on kapitalirendi tingimustel soetanud autobusse. Nimetatud soetustest on kontsernil järgmised rendimaksete kohustised:

	31.12.2022	31.12.2021
Kuni 1 aasta	4 823 382	3 173 758
1-5 aastat	15 428 500	8 012 233
Üle 5 aasta	8 233 886	2 330 309
Kokku	28 485 768	13 516 300
Tasumise lõpptähtaeg	2023-2030	2022-2029
Intressimäär	1,75-4% või EURIBOR + 1,4%-5,5%	1,75-4% või EURIBOR + 1,5%-5,55%
Tasutud põhiosa maksed	2022 8 008 783	2021 4 450 225

Kapitalirendi lepingute alusvaluutaks on euro. Rendiperioodi pikkuseks on sõltuvalt varaobjektist 2 kuni 8 aastat. Kapitalirendi kohustiste tagasimaksed toimuvad igakuiste maksetena lepinguliste maksegraafikute alusel. Vastavalt lepingutingimustele on võimalik lõpetada lepinguid enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

Kapitalirendilepingute tagatiseks on lepingulistel tingimustel soetatud vara lepingulises maksumuses.

Lisa 22 Muud võlad

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Võlad tarnijatele	1 462 106	640 659
Võlad töövõtjatele	1 232 252	802 776
Võlad emattevõtte konsolideerimisgrupi ettevõtetele (lisa 27)	184 413	192 552
Maksuvõlad (lisa 23)	1 072 520	605 822
Intressivõlad	45 458	1 578
Muud viitvõlad	31 083	17 265
Kokku	4 027 832	2 260 652

Lisa 23 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(eurodes)

	31.12.2022		31.12.2021	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Sotsiaalmaks	0	509 967	0	374 069
Üksikisiku tulumaks	0	267 087	0	182 600
Töötuskindlustusmaks	0	26 681	0	20 553
Kohustuslik kogumispension	0	9 858	0	8 362
Käibemaks	94 346	258 320	140 054	19 714
Erijuhtude tulumaks	0	69	0	140
Muud maksud	0	538	0	384
Ettemaksukonto jääk	22 367	0	201 050	00
Kokku	116 713	1 072 520	341 104	605 822

Lisa 24 Kasutusrent

Kontserni kasutusrendilepingutest tulenevad rendikulud olid alljärgnevad:

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Sõidukite kasutusrent	230 459	269 505
Ruumide rent	58 797	47 193
Kokku	289 256	316 698

Rendilepinguid on võimalik ennetähtaegselt lõpetada enne lepinguperioodi tähtaja saabumist. Lepingutes ei ole sätestatud olulisi piiranguid vara kasutamisele.

Vastavalt rendilepingu tingimustele on rendile võtjal lepingu tähtaja saabumisel õigus osta vara välja lepingus fikseeritud jääkväärtusega.

Lisa 25 Omakapital

Aktsiakapital

(eurodes)

	31.12.2022	31.12.2021
Aktsiakapital	76 800	76 800
Aktsiate arv	12 000	12 000
Aktsiate nimiväärtus	6,40	6,40

Vastavalt ettevõtte põhikirjale on aktsiakapitali minimaalsuurus 76 800 eurot ja maksimaalsuurus 307 200. Aktsiakapital koosneb ühte liiki nimelistest lihtaktsiatest nimiväärtusega 6,4 eurot. Kogu aktsiakapital on sisse makstud. Seisuga 31.12.2022 olid äriseadustiku nõuded aktsiakapitalile täidetud.

Kohustuslik reservkapital

Kohustuslik reserv moodustatakse vastavalt äriseadustiku nõuetele. Reservkapitali moodustatakse iga-aastastest puhaskasumi eraldistest. Reservkapitali tuleb kanda vähemalt 1/20 puhaskasumist, kuni kohustuslik reservkapital moodustab vähemalt 10% ettevõtte aktsiakapitalist. Reservkapitali võib kasutada kahjumite katmiseks ja aktsiakapitali suurendamiseks. Reservkapitalist ei tohi teha väljamakseid omanikele.

Dividendid

2022. ja 2021. aastal aktsionäridele dividende välja ei kuulutatud ega makstud.

Lisa 26 Tingimuslikud kohustised

Dividendide tulumaks

Kontserni jaotamata kasum seisuga 31.12.2022 moodustas 7 390 105 eurot (31.12.2021: 7 844 382 eurot). Maksimaalne võimalik tulumaksukohustise summa, mis võib kaasneda kogu jaotamata kasumi väljamaksmisel dividendidena, on 1 478 021 eurot (31.12.2021: 1 568 876 eurot), seega netodividendidena oleks võimalik välja maksta 5 912 084 eurot (31.12.2021: 6 275 506 eurot).

Vastavalt Hansabuss AS arvelduskrediidi lepingule, laenulepingule ja liisinglepingute lisakokkuleppele on pank seadnud piirangu, mille kohaselt ei tohi ilma panga nõusolekute maksta dividendi, kui väljamakstav dividend ja sellelt dividendi maksja poolt tasumisele kuuluv tulumaks ületaks 50% majandusaasta kasumist.

Võimalikud maksurevisjonist tulenevad kohustised

Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul maksudeklaratsiooni esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahvi. Kontserni juhtkonna hinnangul ei esine asjaolusid, mille tulemusena võiks maksuhaldur määrata ettevõttele olulise täiendava maksusumma.

Tingimuslikud kohustised seoses kontserni kuuluvate ettevõtetega

Seisuga 31.12.2022 garanteeris Hansabuss AS solidaarselt koos emaettevõtte Hansa Grupp OÜ-ga emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete arvelduskrediidilepinguid ning garantii kohustusi summas 450 000 eurot (31.12.2021: 2 450 000) eurot.

Hansabuss AS-i arvelduskrediidi ja käibekapitalilaenu tagatiseks on seatud kommertspandid Hansabuss AS ja tema tütarettevõtte Hansa Bussiliinid AS varadele kogusummas 5 590 000 (31.12.2021: 5 590 000) eurot.

Tukuma Auto SIA, Samat AS, AIPS SIA ja Bauskas AO SIA aktsiatele on seatud aktsiapant.

Kontserni juhtkonna hinnangul pole teadaolevat informatsiooni, et garantiide osas peaks moodustama eraldise ning võiks olla tõenäoline garantii muundumine finantskohustiseks.

Hansa Bussiliinid AS on vaidlustanud ühistranspordikeskuse poolt liiniveo lepingute tariifi arvutamise alates 2021. aastast. Vastavad nõuded on osaliselt alla hinnatud (31.12.2022 seisuga 141 861 eurot), osaliselt kajastuvad bilansis (129 884 eurot) ning osaliselt on arvestatud bilansiväliselt (409 819 eurot). Ettevõtte arvates on väga tõenäoline, et kohtuasi laheneb ettevõtte kasuks (vt ka lisa 14).

Lisa 27 Tehingud seotud osapooltega

AS Hansabuss 2022. a konsolideeritud aastaaruande koostamisel on loetud seotud osapoolteks:

- a) emaettevõtte Hansa Grupp OÜ (asukohariik Eesti)
- b) emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvad ettevõtted
- c) tegev- ja kõrgem juhtkond
- d) eespool loetletud isikute lähedased pereliikmed ja nende poolt kontrollitavad või nende olulise mõju all olevad ettevõtted

Kontserni emaettevõtet (Hansa Grupp OÜ) kontrolliv isik ja peamine lõplik kasusaaja on Neeme Tammiss.

Kontserni ettevõtted on teinud seotud osapooltega alljärgnevaid tehinguid:

(eurodes)	2022	2021
Teenuste müük emaettevõtetele	27 888	10 265
Teenuste ja kaupade müük emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele	370 592	114 349
Teenuste ost emaettevõtetelt	625 320	474 483
Teenuste ja kaupade ost emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistelt ettevõtetelt	13 084 644	13 496 622
Antud laenud emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele	0	565 066
Antud laenude tagasimaksed emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvate ettevõtete poolt	112 318	28 948
Laenuintressid emaettevõttelt	21 434	21 434
Laenuintressid emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistelt ettevõtetelt	8 335	2 084
Saadud laenud emaettevõttelt	1 610 000	97 000
Saadud laenude tagasimaksed emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele	35 000	0
Laenuintressid emaettevõttele	33 062	1 052
Laenuintressid emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele ettevõtetele	18 021	8 333

Nimetatud tehingutest tulenevate nõuete ja kohustiste saldod seotud osapooltega seisuga 31. detsember on alljärgnevad:

Nõuded	31.12.2022	31.12.2021
Emaettevõtte tasumata arved	5 016	0
Emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvate teiste ettevõtete tasumata arved	8 094	2 813
Laenud emaettevõttele (lisa 18)	1 401 000	1 401 000
Laenud emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele (lisa 18)	423 800	536 118
Intressinõue emaettevõttele	21 434	0
Kohustised	31.12.2022	31.12.2021
Emaettevõttele tasumata arved (lisa 22)	55 183	122 464
Emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele tasumata arved (lisa 22)	129 231	70 088
Laenukohustis emaettevõttele (lisa 21)	1 672 000	97 000
Laenukohustis emaettevõtte konsolideerimisgruppi kuuluvatele teistele ettevõtetele (lisa 21)	444 347	444 347
Intressikohustis emaettevõttele	81 638	1 052

Seotud osapoolte vastu olevate nõuete osas ei ole 2022. ja 2021. aasta tehtud allahindlusi.

Laenusaldode lepingulised tingimused on toodud lisades 18 ja 21.

Juhtkonna tasud

Hansabuss AS juhatuse liikmetele arvestati aruandeaastal tasusid kogusummas 270 409 (2021: 212 960) eurot. Nõukogu liikmetele 2022. ja 2021.aastal ei ole tasusid arvestatud.

Kontserni ettevõtetele ei ole 31.12.2022 nagu ka 31.12.2021 seisuga oma juhatuse ega nõukogu liikmete ees potentsiaalseid kohustisi (sh lahkumishüvitised).

Lisa 28 Lisainformatsioon kontserni emaettevõtte kohta

Vastavalt Eesti Raamatupidamise Seadusele tuleb konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisades avaldada konsolideeriva üksuse (emaettevõtte) eraldiseisvad konsolideerimata esmased aruanded. Emaettevõtte esmaste aruannete koostamisel on järgitud samu arvestuspõhimõtteid, mida on rakendatud ka konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel.

Emaettevõtte eraldiseisvates esmastes aruannetes, mis on esitatud käesoleva konsolideeritud raamatupidamise aruande lisadena, on investeeringud tütarettevõtete, ühisettevõtete ja sidusettevõtete aktsiatesse kajastatud soetusmaksumuses, millest on maha arvatud vara väärtuse langusest tekkinud allahindlused.

Emaettevõtte konsolideerimata kasumiaruanne

(eurodes)

	2022	2021
Müügitulu	16 700 881	9 918 990
Müüdud kaupade ja teenuste kulu	-15 149 496	-9 099 348
Brutokasum	1 551 385	819 642
Turustuskulud	-49 539	-24 808
Üldhalduskulud	-1 494 055	-1 205 114
Muud äritulud	229 021	180 464
Muud ärikulud	-11 699	-21 366
Kasum äritegevusest	225 113	-251 182
Finantstulud	8 411	380 710
Finantskulud	-525 563	-254 761
Aruandeperioodi puhaskasum (- kahjum)	-292 039	-125 233

Emaettevõtte konsolideerimata bilanss

(eurodes)

	<u>31.12.2022</u>	<u>31.12.2021</u>
VARAD		
Käibevara		
Raha ja raha ekvivalendid	241 514	161 990
Nõuded ostjate vastu ja muud nõuded	2 329 408	1 491 262
Ettemaksed	183 845	200 137
Varud	153 131	106 385
Käibevara kokku	2 907 898	1 959 774
Põhivara		
Investeeringud tütarettevõtetesse	4 113 198	3 963 198
Pikaajalised nõuded	311 527	425 234
Materiaalne põhivara	0	10 822 773
Põhivara kokku	24 987 333	15 211 205
VARAD KOKKU	27 895 231	17 170 979
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL		
Lühiajalised kohustised		
Laenukohustised	5 491 225	5 407 814
Muud võlad	2 315 238	1 303 807
Ettemaksed	2 545	801
Lühiajalised kohustised kokku	7 809 008	6 712 422
Pikaajalised kohustised		
Laenukohustised	19 539 640	9 619 935
Pikaajalised kohustised kokku	19 539 640	9 619 935
Kohustised kokku	27 348 648	16 332 357
Omakapital		
Aktsiakapital nimiväärtuses	76 800	76 800
Kohustuslik reservkapital	7 680	7 680
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (- kahjum)	754 142	879 375
Aruandeaasta kasum (kahjum)	-292 039	-125 233
Omakapital kokku	546 583	838 622
KOHUSTISED JA OMAKAPITAL KOKKU	27 895 231	17 170 979

Emaettevõtte konsolideerimata rahavoogude aruanne

(eurodes)

	<u>2022</u>	<u>2021</u>
Rahavood äritegevusest		
Ärikasum (-kahjum)	225 113	-251 182
Korrigeerimised:		
Põhivara kulum ja väärtuse langus	2 145 626	1 389 725
Kasum (kahjum) põhivara müügist ja mahakandmisest	-10 036	2 661
Muud korrigeerimised	2 357 439	1 320 401
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-820 465	-715 577
Varude muutus	-46 746	-38 025
Äritegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	931 833	461 150
Rahavood äritegevusest kokku	4 782 764	2 169 153
Rahavood investeerimistegevusest		
Materiaalse ja immateriaalse põhivara soetus	-196 207	-598 348
Materiaalse ja immateriaalse põhivara müük	107 977	61 000
Tütarettevõtete soetus	-150 000	-50 000
Tütarettevõtete müük	112 318	28 948
Saadud intressid	8 411	2 110
Rahavood investeerimistegevusest kokku	-117 501	-556 290
Rahavood finantseerimistegevusest		
Arvelduskrediidi muutus	-805 563	1 562 156
Saadud laenud	1 600 000	0
Laenude tagasimaksed	-193 249	-205 406
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-4 742 708	-2 596 816
Makstud intressid	-444 219	-254 761
Rahavood finantseerimistegevusest kokku	-4 585 739	-1 494 827
Rahavood kokku	79 524	118 036
Raha ja raha ekvivalendid:		
perioodi alguses	161 990	43 954
suurenemine (- vähenemine)	79 524	118 036
perioodi lõpus	241 514	161 990

Emaettevõtte konsolideerimata omakapitali muutuste aruanne

(eurodes)

	Aksia- kapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum	Kokku
Seisuga 31.12.2020	76 800	7 680	879 375	963 855
Aruandeaasta puhaskasum	0	0	-125 233	-125 233
Seisuga 31.12.2021	76 800	7 680	754 142	838 622
Aruandeaasta puhaskahjum	0	0	-292 039	-292 039
Seisuga 31.12.2022	76 800	7 680	462 103	546 583

Emaettevõtte korrigeeritud konsolideerimata omakapital:

	31.12.2022	31.12.2021
Emaettevõtte konsolideerimata omakapital	546 583	838 622
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste bilansiline väärtus emaettevõtte konsolideerimata bilansis	-4 113 198	-3 963 198
Valitseva ja olulise mõju all olevate osaluste väärtus arvestatuna kapitaliosaluse meetodil	10 616 537	10 567 205
Kokku	7 049 922	7 442 629

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 21.04.2023

AS HANSABUSS (registrikood: 10230847) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
INDREK HALLISTE	Juhatuse liige	21.04.2023
SERGEI VAHNITSKI	Juhatuse liige	21.04.2023
KALMAR MEIDLA	Juhatuse liige	21.04.2023
KAREL PRIKK	Juhatuse liige	21.04.2023

Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

AS HANSABUSS aktsionäridele

Arvamus

Oleme auditeerinud AS HANSABUSS ja tema tütarettevõtjate (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2022 ning konsolideeritud kasumiaruannet, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud omakapitali muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistes osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2022 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga“. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperдите eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahknab oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Lisaks on meie kohustus avaldada, kas tegevusaruandes esitatud informatsioon on vastavuses kohalduvate seaduses sätestatud nõuetele.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on eespool toodu osas oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma.

Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda ning avaldame, et tegevusaruandes esitatud informatsioon on olulisel osas kooskõlas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega ning kohalduvate seaduses sätestatud nõuetele.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi liikvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mitteavastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul, sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, väärtesitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;
- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamusel avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärselt kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeauditori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamus. Meie järeldused põhinevad vandeauditori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusküsimuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamusel eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Rein Ruusalu

Vandeauditori number 261

PKF Estonia Osahing

Auditeorettevõtja tegevusloa number 12

Pärnu mnt 141, Tallinn, Harju maakond, 11314

21.04.2023

Audiitorite digitaalallkirjad

AS HANSABUSS (registrikood: 10230847) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
REIN RUUSALU	Vandeaudiitor	21.04.2023

Müügitulu jaotus tegevusalade lõikes

Tegevusala	EMTAK kood	Müügitulu (EUR)	Müügitulu %	Põhitegevusala
Sõitjate muu kohalik liinivedu	49319	12009572	71.91%	Jah
Sõitjate muu maismaavedu	49399	3680230	22.04%	Ei
Muud mujal liigitamata äritegevust abistavad tegevused	82991	934885	5.60%	Ei
Mootorsõidukite hooldus ja remont	45201	47485	0.28%	Ei
Veokite rentimine ja kasutusrent	77121	28709	0.17%	Ei

Sidevahendid

Liik	Sisu
E-posti aadress	teated@hansabuss.ee
Veebilehe aadress	www.hansabuss.ee